

A NÉBIH a 2014. július 25-én kelt .../2014. számú határozatában a vadaskert üzemeltetésére és a kerítés fennmaradására kiadott engedélyét 2015. február 28-i hatállyal visszavonta, és kötelezte a jelen per felperesét, mint vadászatra jogosultat, hogy a vadaskertben található muflon és vaddisznó állományt 2015. február 28-ig számolja fel, annak megtörténtéről tegyen jelentést, ezt követően bontsa el a vadaskert kerítését azzal, hogy azt a vadállomány felszámolásáról megküldött jelentést követően legfeljebb 15 nap múlva lehet megkezdeni és 2015. március 31-ig be kell fejezni.

A Kft.2 üzemeltető által e határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben – amelybe a NÉBIH alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a jelen per felperese beavatkozott – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2016. május 20-án kelt 17.K.34.443/2014/20. számú ítéletével a keresetet elutasította. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban hozott Kfv.III.37.763/2016/3. számú végzésében a NÉBIH határozat végrehajtását az eljárása idejére felfüggesztette, majd a 2017. január 31-én meghozott Kfv.III.37.763/2016/6. számú ítéletével a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria az ítélete indokolása [14] bekezdésében kifejtette, hogy „a Vtv. 9. § (4) bekezdése értelmében a vadaskertben, a vadasparkban, illetve a vadászterületen létesített vadfarmon jogszerűen tartott vad – a vadaspark, illetve a vadfarm fenntartójával kötött eltérő megállapodás hiányában – a jogosult tulajdonában van. A nem vadászterületen létesített vadfarmon jogszerűen tartott vad – eltérő megállapodás hiányában – a vadfarm fenntartójának tulajdonában van.” A [15] bekezdés szerint „a vadaskertben tartott vad tulajdonjogát kizárólag a vadászati hatóság nyilvántartásába bejegyzett vadászati jogosult szerezheti meg [...] A vadaskertben tartott vad kizárólag a bejegyzett vadászatra jogosult tulajdonában állhat”.

A vadászterületek 2017. évi határainak kialakítása során a vadaskert 2017. március 1-től ahhoz a vadászterülethez került, amelynek 2017. március 7-től az alperes lett a vadászati hatóság által bejegyzett vadászatra jogosultja. Ekkor a vadaskertben 30 db kocából (3 000 000 Ft), 50 db kanból (18 600 000 Ft), továbbá 175 db süldőből (8 750 000 Ft értékben) álló vaddisznó állomány volt.

2020. szeptember 24-én a vadaskertben 2 db 90-es csigás kos 2 190 000 Ft, 2 db 80-as csigás kos 1 095 000 Ft, 3 db 70-es csigás kos 1 095 000 Ft, 8 db 50-es csigás kos 1 460 000 Ft, 35 db jerke 1 022 000 Ft, 10 db bárány 292 000 Ft értékben muflon vad volt, összesen 7 154 000 Ft értékben. Mindösszesen 37 504 000 Ft értékben.

A felperes a 2017. július 5-én kelt, a vadászati hatóság részére megküldött beadványában – mások mellett – a Kúria döntésével jogerőre emelkedett NÉBIH határozat végrehajtását kezdeményezte.

A ... Megyei Kormányhivatal, mint vadászati hatóság, SZ/83/12291-2/2017. számú 2017. július 17-én kelt iratában – hivatkozva a NÉBIH/2014. számú határozatára, továbbá arra, hogy felszámolás alatt áll a vadaskert – arról tájékoztatta a felperes képviselőjét, hogy engedélyezte az alperes számára a bekerített területen lévő muflon állomány hasznosítását azzal, hogy az alperes vadászati jogosultságára tekintettel a vadkertben lévő vad tulajdonosának az alperest vette figyelembe. Kifejtette továbbá, hogy a vadaskert teljes felszámolásáig a bekerített terület engedélyes vadaskertnek nem minősül, de a kerítés megszüntetéséig nem minősül szabad területnek sem. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a vadaskerti vad elszállítására kizárólag a vadászatra jogosult kérhet engedélyt, melynek az elbírálására a ... Megyei Kormányhivatal jogosult.

A felperes jogi képviselője a 2017. július 27-én kelt beadványában ismételten a NÉBIH határozat végrehajtásának az elrendelését kérte azzal, hogy az új vadászati jogosulttal nem tudott megállapodni a vadállomány elszállításáról.

A felperes jogi képviselője 2019. november 29-én kelt, a NÉBIH Földművelésügyi Igazgatóságának 2019. december 5-én megküldött beadványában újból kérte a NÉBIH határozat végrehajtását. A kérelem – kétszeri áttétel folytán a ... Megyei Kormányhivatalhoz került.

A felperes immár a ... Megyei Kormányhivatal részére megküldött, 2020. február 10-én kézbesített beadványában ismételtén kérte a NÉBIH határozat végrehajtását.

A ... Megyei Kormányhivatal/2022. számú, 2022. december 1-én kelt végzésével elrendelte a NÉBIH határozatban foglalt kötelezettség teljesítését akként, hogy a vadászterületen létesített vadaskert vadállományát a vadászterület vadászatra jogosultja köteles felszámolni, amelyet követően a vadászatra jogosult a vadkert kerítésének elbontására is köteles azzal, hogy a végrehajtás foganatosítása érdekében megkereste a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt.

A határozata indokolásában megállapította, hogy a vadaskert 2017. március 1-től annak a vadászterületnek a része lett, amelynek kódszáma: ..., és a vadászati hatóság által bejegyzett vadászatra jogosultja az alperes lett. A határozat indokolás 2. oldal 8. bekezdése szerint „Tekintettel arra, hogy a ... kódszámú vadászterületen található vadaskert működtetésére a vadászterület vadászatra jogosultja nem rendelkezik engedéllyel, a vadaskert területén, a vadaskert vadállományának hasznosítására irányadó vadászati tevékenységet jogszerűen nem végezhet.”

Eközben a ... Megyei Kormányhivatal az SZ/82/0887-2/2020. számú, 2020. július 27.-én, valamint a 2020. május 28-án kelt/2020. számú határozatával a Kft.2 részére teljes kártalanítási összegként bruttó 9 448 800 Ft-ot állapított meg a ... tenyésztészámon nyilvántartott vadaskert felszámolása során az alperes által a ... Járási Hivatal/2019. számú határozata alapján diagnosztikai kilövésrel elejtett és ártalmatlanított vaddisznók után, míg T1 (cím) egyéni vállalkozó részére bruttó 10 033 000 Ft-ot arra figyelemmel, hogy a határozatok indokolása a Kft.2-t és T1-t nevezte meg a sertéspestis miatt kilőtt vadak tulajdonosának.

Ilyen előzmények után a felperes – a Kft.2-vel szembeni igénye érvényesítéséhez – arra hivatkozva, hogy annak ellenére, hogy a vadaskert üzemeltetésére vele, mint vadászatra jogosulttal nem kötött szerződést, a vadaskertbe való bejutását megakadályozta, így a saját tulajdonú vadjai tekintetében a tulajdonosi jogait nem gyakorolhatta (vadgazdálkodási tevékenységet, vadászatot nem folytathatott, a tulajdonát képező vadállomány felett nem rendelkezhetett), és ebből eredően jelentős bevételkiesést szenvedett, a bevételkiesése összecszerúságának a megállapítása érdekében – a 2020. június 4-én előterjesztett kérelmével – közjegyzői előzetes bizonyítási eljárás lefolytatását kérte a Község1 külterületén található 254,44 hektár nagyságú vadaskertben 2017. február 28-át követően a vadaskertben található vadak fajonkénti és ivaronkénti meghatározására.

A Közjegyző Város1 közjegyző által a 2020. augusztus 9-én kelt/2020/13. számú végzéssel elrendelt előzetes bizonyítási eljárásban kirendelt Szakértől igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint 2017. március 1-ét követően a vaddisznó állomány értéke 26 900 000 Ft, míg a muflon állomány értéke a szakvélemény adásakor, 2020. szeptember 24-én 7 890 000 Ft volt.

[2] A felperes az elsőfokú bírósághoz 2022. május 2-án benyújtott, utóbb módosított keresetében 37 504 000 Ft, ebből 30 350 000 Ft után 2017. március 7-étől, 7 154 000 Ft után 2020. szeptember 25-étől járó késedelmi kamata, valamint perköltsége megtérítésére kérte kötelezni az alperest.

A keresete ténybeli alapjaként az elsőfokú ítéletben tényállásként megállapított tényekre hivatkozott, a jogszabályi alapként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

(Ptk.) 5:9. § (1), (3), 5:11. § (3) bekezdését, 6:519., 6:583. §-át, és 6:585. § (1), (3) bekezdését, valamint a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.) – 2017. március 1. napjától hatályos – 9. § (4), 29/A. § (2), 57. § (1) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (Vtv. vhr.) 43. § (1) bekezdésére is a nagy vadfajok megjelölésére szolgáló Z betűvel kezdődően sorszámozott, egyszer használatos zárású, vadászati évenként eltérő színű, műanyag szalag kiadásával (az úgynevezett krotáliával) kapcsolatban. A késedelmi kamat iránti igényét a Ptk. 6:48. §-ára alapította.

Jogi évelése szerint – figyelemmel a Kúria ítéletével felülvizsgált, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével helybenhagyott NÉBIH vadaskert működtetési engedélyét visszavonó, a kerítése megszüntetésére kötelező határozatra is – a vadaskertben 2017. február 28-ig található vadak tulajdonjoga őt illette meg, mely tulajdonjog a vadaskerttel érintett terület vadászati jogosult személyének változása, illetőleg a Vtv. 9. § (4) bekezdés szövegének 2017. március 1-től módosult jogszabályi rendelkezése alapján sem változott meg, az továbbra is őt illette/ illeti.

A vadak a Ptk. 5:14. §-a alapján dolognak minősülnek azzal, hogy (3) bekezdés szerint a dologra vonatkozó szabályokat az állatokra a természetüknek megfelelő eltéréseket megállapító törvényi rendelkezések figyelembevételével kell alkalmazni. A Ptk. 5:21. §-a a birtoklás jogát, az 5:30. §-a a rendelkezési jogot tartalmazza azzal, hogy a tulajdonos az 5:36. § (1)-(4) bekezdése szerint jogosult a tulajdonának a védelmére.

A vadászati jogosultság változásával az alperes csak a vadaskertben (az engedély visszavonására figyelemmel nem jogszerűen) tartott vadak birtokába került. Álláspontja szerint őt, mint tulajdonost megilletik a Ptk. 5:13. § (1), (3) bekezdésében írt jogosultságok.

Arra is hivatkozott, hogy az alperes jogalap nélkül volt a vadak birtokában, ezért a Ptk. 5:9. §-a szerint köteles a vadak kiadására, és a Ptk. 5:11. § (3) bekezdése szerint, mint rosszhiszemű jogalap nélküli birtokos a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabálya szerint köteles megtéríteni a kárát, amelynek összegét a közjegyzői előzetes bizonyítási eljárás során beszerzett szakértői véleményben foglaltak alapján jelölte meg.

Erre a szakértői véleményre hivatkozva állította, hogy 2017. március 7-én a vadaskertben 30 db vaddisznó koca, 50 db kan, 175 db süldő vaddisznó állomány volt, összesen 30 350 000 Ft értékben. Míg 2020. szeptember 24-én 2 db legalább 90 cm-es, 2 db legalább 80 cm-es, 3 db legalább 70 cm-es, 8 db legalább 50 cm-es csigahosszúságú muflon kos, 35 db jerke és 10 db bárány muflon volt ott található, összesen 7 154 000 Ft értékben, ezért ebben az összegben jelölte meg az alperessel megtérítettni kívánt kárát.

[3] Az alperes – nem vitatva azt, hogy a vadaskertben lévő vadak tulajdonjoga a hivatkozott bírósági határozatokkal jóváhagyott NÉBIH határozat, továbbá a Vtv. 2017. február 28-ig hatályos 9. § (4) bekezdése alapján a felperest illette meg 2017. február 28-ig – egyrészt arra hivatkozott, hogy a vele szemben előterjesztett kereseti kérelem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 51. §-a értelmében téves perlésnek minősül figyelemmel arra, hogy a felperesnek a vadak kapcsán az igényét nem vele szemben kellene érvényesíteni, mert a vadaskert vadjai nincsenek és nem is voltak a tulajdonában, illetve birtokában, azok tulajdonosa – arra figyelemmel, hogy a vadaskert engedélyét visszavonták –, a magyar állam. E körben arra is hivatkozott, hogy a kért vadak tulajdonosai és birtokosai a Kft.2 és T1 voltak, hiszen a ... Megyei Kormányhivatal, mint vadászati hatóság nekik, mint tulajdonosoknak állapított meg kártalanítást a Város1 Járási Hivatal határozatai alapján, és az

ezzel kapcsolatos határozatok indokolása is a járványügyi intézkedésként kilőtt állatok tulajdonosaként nevesíti őket.

Változtatott érdemi ellenkérelmében nem vitatta az előzetes bizonyítási eljárás során beszerzett szakértői véleményt.

Elutasítani kérte – a téves perlésre hivatkozása ellenére – fenntartott keresetet.

Egyrészt arra hivatkozott, hogy a Vtv. 9. § (1) bekezdése főszabálya szerint a vad az állam tulajdonában van, és az (1a) bekezdés szerint a vad tulajdonjogának megszerzésére a Ptk. „A vadak és halak tulajdonjogának megszerzése” fejezet szabályait kell az e törvényben foglalt eltérésekkel alkalmazni.

Utalt a Ptk. 5:53. § (1), (2) bekezdéseire, amelyek szerint a vadászterületen elejtett, elfogott, vagy elhullott vad annak a vadászatra jogosultnak a tulajdonába kerül, akinek a vadászterületén az elejtés, elfogás vagy elhullás történt, feltéve, hogy a vadászati jogosultsága erre a vadra kiterjed. Mivel ebben az esetben elejtés, elfogás, elhullás nem történt, így a vadak az állam tulajdonában maradtak.

Kifejtette, hogy a Vtv. 9. § (4) bekezdésének 2017. március 1-től hatályos rendelkezése szerint a vadaskertben jogszerűen tartott vad – a vadászatra jogosulttal kötött eltérő megállapodás hiányában – a zárttéri vadtartó létesítmény üzemeltetőjének tulajdonában van, figyelemmel a Vtv. 27/C. § (6) bekezdésére, amely szerint vadaskertben a vadaskert üzemeltetője folytathat csak a vadászatra jogosulttal kötött eltérő megállapodás hiányában vadászati tevékenységet. Így álláspontja szerint, mint ahogy a felperes korábban a törvény erejénél fogva szerzett tulajdonjogot a vadaskertben tartott vadak felett, azok tulajdonjoga a 2017. március 1. napjától történt jogszabályváltozás folytán a vadaskert üzemeltetőjére szállt át a felperestől.

Az alperes nem kötött megállapodást a vadaskert üzemeltetőjével, így az ott lévő vadak vonatkozásában rendelkezési joga sincs. Állította, hogy a vadak tulajdonjoga az államot illeti, figyelemmel arra, hogy a vadaspark visszavont létesítési engedélye miatt a vadaskertben nem voltak jogszerűen tartott vadak.

Hivatkozott arra, hogy a vadászati hatóság az afrikai sertéspestis miatt több határozatában rendelkezett a vadaskertben lévő vadállomány felszámolásáról, a felszámolást, értékesítést a Kft.2 és T1 végezte. Míg az ehhez szükséges vadazonosító jel beszerzését, az úgynevezett Z-krotáliát az alperes, akinek, mint vadászati jogosultnak, a részére azokat a vadászati hatóság kiadta.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a kereset elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 900 000 Ft perköltséget.

[5] Az ítélete jogi indokolása szerint a bíróságnak a – Pp. 342. § (1) bekezdésének megfelelően – megváltoztatott kereseti kérelem és a változtatott ellenkérelem korlátai között abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy:

- a felperesnek a perbeli vadaskertben tartott vadakon 2017. február 28-át megelőzően (a bírósági, illetőleg közigazgatási határozatokban megállapítottak szerint) fennállt tulajdonjogát érinti-e a vadászati hatóság nyilvántartásába bejegyzett vadászati jogosult személyének változása, illetve

- a Vtv. 9. § (4) bekezdésének a 2017. március 1. napján hatályba lépett módosítása milyen kihatással van a vadaskertben tartott vadak tulajdonjogára, illetve annak birtoklására, és (az alperes védekezésére tekintettel) ehhez képest

- az alperes rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak minősül-e, továbbá
- arra tekintettel, hogy a kártalanítással kapcsolatos közigazgatási határozatok alapján Z-krotáliát ő igényelt és kapott meg a vadászati hatóságtól, a vadak kilövéséhez kapcsolódóan okozott-e kárt a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 263. § (2) bekezdése alapján a jelen határozata meghozatalában a kártalanítással kapcsolatos közigazgatási határozatok tulajdonjogot megállapító indokolása nem köti, és álláspontja szerint az érintett vadaskertben tartott vadak tekintetében a felperes tulajdonjoga – a vadaskert engedélyének visszavonására, a kerítés felszámolására vonatkozó hatósági határozat alapján a vadászati jogosultságának a megszűnésével – 2017. február 28-án megszűnt.

A Ptk. 5:53. § (1), (2) bekezdéseit, a Vtv. 9. § (1), 27/A. §, 27/C. § (1), (3) és (6), 29/A. § (4) bekezdéseit idézve azt állapította meg, hogy a perbeli vadaskert üzemeltetésére és a vadaskert kerítés fennmaradására kiadott engedélyt visszavonó NÉBIH határozattal megszűnt a vadaskert működésének a jogszerűsége. Tény azonban, hogy a vadaskert vadállományának a határozatban meghatározott felszámolása és a kerítés lebontása vonatkozásában a döntés végrehajtására „a Kúria felülvizsgálati ítéletével bezáróan nem került sor”, a felperes többszöri végrehajtás iránti kérelme ellenére is csak az afrikai sertéspestis miatt a közigazgatási határozatokkal elrendelt kilövésekkel történt meg a vadállomány túlnyomó részének a felszámolása.

A végrehajtás elmaradása ugyanakkor nem eredményezte a vadaskert – hatósági engedély, illetőleg a vadászatra jogosult hozzájárulása hiányában – jogszerűtlen működésének a jogszerűvé válását.

A jogszabály (a Vtv. 2017. március 1. napjától hatályos 9. § (4) és 27/C. § (3) bekezdése) a vadaskert üzemeltetőjének az ott tartott vadakhoz való jogosultságát a vadaskert jogszerű működtetéshez köti, amelynek a feltétele a vadászatra jogosult hozzájárulása, illetőleg a vadászati hatóság engedélye. Ez a két együttes feltétel a perbeli vadaskert tekintetében a 2017. március 1-én történt törvénymódosítás időpontjában már nem állt fenn.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azt az érvelését, hogy a felszámolás befejezéséig a vadaskert működése jogszerűnek minősül, és így az ott tartott vadak tulajdonjoga a Vtv. 9. § (4) bekezdése alapján a vadtartó létesítmény üzemeltetőjét illeti meg. Rámutatott arra is, hogy a Vtv. 27/A. § (1) bekezdése is a zárttéri vadtartást a vadászati hatóság engedélyéhez köti az ott írt feltételek, illetve célok megvalósítása érdekében, a jogalkotónak a Vtv. 2017. március 1-jei módosításával tehát nem az volt a szándéka, hogy hatósági engedély lététől függetlenül telepítse a zárttéri vadtartás során a vadak tulajdonjogát a vadaskert üzemeltetőjére.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint nem vitás ugyanakkor, hogy a vadaskerttel érintett vadászterületen a vadászati jog jogosultja az alperes 2017. március 7-től. Ebből következően az „alperes semmilyen körülmények között nem minősül a felperes által állított jogalap nélküli birtokosnak a vadaskertben tartott vadak tekintetében”.

A Vtv. 57. § (1) bekezdése szerint ugyanis a vadászati hatóság a vadászatra jogosult részére adja ki a vadászterületen (évente meghatározott darabszámú) elejtett vad megjelölésére alkalmas, sorszámmal ellátott („Z” betűvel kezdődő) azonosító jelet, és a (2) bekezdés alapján a vadászatra jogosult szerzi meg az azonosítójel felhelyezésével a vad feletti rendelkezési jogot, majd a kiadott azonosítójelek felhasználásáról köteles tételesen elszámolni az elejtett vadakkal a vadászati hatóság felé. A jelen esetben a vadaskertben tartott vadak tekintetében a Z-krotáliákat a vadászati hatóság az alperesnek adta ki „A kártalanítási határozatok alapjául szolgáló Városi Járási Hivatali határozatok alapján, figyelemmel az országos főállatorvos határozatára, valamint okiratokban foglaltakra is, a vadaskertben tartott vadakat a hatóság

határozata alapján jogszerűen az alperes lőtte ki.” Így az alperes nem minősül rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak sem. Ennélfogva a Ptk. 5:11. § (3) bekezdése és – az utalása szerint – a Ptk. 6:519. § szerződésen kívüli károkozás szabálya a jelen jogvitában nem alkalmazható.

Nem volt megállapítható annak, a felperes által megjelölt alperesi károkozó magatartásnak a jogellenessége sem, hogy nem őrizte meg a felperes tulajdonát képező vadakat 2017. március 7-ét követően. A vadászati hatóságnak az afrikai sertéspestis folytán az állatok diagnosztikai célú kilövésével kapcsolatos határozataira figyelemmel ugyanis a vaddisznók, majd 2020. szeptember 24-ét követően a muflonok tekintetében az alperesnek a vadaskert felszámolásával kapcsolatos közrehatási, illetőleg tényleges tevékenysége nem minősülhet jogellenesnek.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy az alperesnek a Pp. 51. §-ban írt téves perlésre hivatkozása, mint eljárásjogi védekezés, a jelen eljárás során nem volt alkalmazható. A Pp. 51. §-a szerint ugyanis a perfelvétel lezárásáig anyagi jogi jogszabály alapján nyilvánvaló téves perlés esetén lehetőség van más alperes megjelölésére, az alperes védekezése ellenére azonban a felperes ezzel nem élt. Az alperessel szemben fenntartott keresete ezért csak az ítéletben volt elbírálható.

A felperesnek a Kft.2 és a T1 vadaskert üzemeltetési engedélye beszerzésével kapcsolatosan előterjesztett bizonyítás elrendelését, mint a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelent a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján mellőzte.

[6] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan annak a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését, valamint az alperes perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet több okból jogszabálysértő.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a módosított keresetét érdemben arra hivatkozással utasította el, hogy figyelemmel arra, hogy a felperes már nem tulajdonosa a perbeli vadaknak, így a perben az alperessel szemben igényt nem érvényesíthetett volna. Ezt azonban csupán azzal indokolta, hogy a felperes tulajdonjoga a per tárgyát képező vadak vonatkozásában 2017. március 1-től megszűnt, amely következtetést abból vonta le, hogy a vadaskert eredeti működési engedélye 2017. február 28. napjáig szólt, így a felperes csak eddig az időpontig tekinthető a perbeli vadak tulajdonosának. Annak a tételes jogi indokát, hogy a felperes tulajdonjoga milyen jogcímen szűnt meg, és milyen jogcímen szállt át bárkire is, nem adta meg, és azt sem válaszolta meg, hogy kit kell a vad tulajdonosának tekinteni ebben az esetben. Ezáltal nem teljesítette a Pp. 346. § (4) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét sem.

Álláspontja szerint az ítélet sérti a Ptk. 5:30. § (1) bekezdését.

Kifejtette, hogy a perbeli események idején, illetőleg a jelenleg hatályos szabályozás alapján is a „szabadon” élő, illetőleg a „zárt térben” tartott vadra eltérő szabályok vonatkoznak. A szabályozás elsődleges szempontja, hogy a két vadfajta nem keveredhet. Amennyiben egy zárt térben folytatott vadtartás befejeződik, úgy azt a vadállományt teljes mértékben fel kell számolni (vagy ki kell löni vagy el kell szállítani a vadakat). Az alapvető eltérés a két „vad” között, hogy az első csoportba tartozó vadnak mindig az állam a tulajdonosa, és ott az elejtéssel szerez rajta tulajdont a vadászatra jogosult, míg a második csoportba tartozó vadnak mindig van meghatározott tulajdonosa.

A Ptk. az ingóságok esetében csak a tulajdonos általi szándékos tulajdonjoggal való felhagyást ismeri, mint a tulajdonjog megszűnésének az esetét. Ilyen azonban nem történt, így őt a még élő vadak és azok szaporulatainak a tulajdonjoga változatlanul megilleti.

A Ptk.-nak a vadakra vonatkozó 5:53. §-a csak és kizárólag a „szabadon” élő vadállomány esetében értelmezhető, ugyanis ebben az esetben a Ptk. azt szabályozza, hogy az egyébként az állam tulajdonában lévő vad tulajdonjoga hogyan kerül át más személyhez.

A zárt térben tartott vadállományra a Ptk.-nak az ingóságokra vonatkozó általános szabályai alkalmazandók, ezért is kérte a keresetében elsődlegesen ingó kiadását. A jogszabályok a zárt térben tartott vadat a haszonállatokkal egy tekintet alá sorolják és kezelik.

Ismételten előadta, hogy a vadászati törvény a vadászatra jogosultváltás esetén csak a vadgazdálkodási berendezések tulajdonjogának átszállásáról rendelkezik.

Ebből álláspontja szerint szintén az következik, hogy a vadaskertben lévő, zárt térben tartott, a felperes tulajdonát képező vadak tulajdonjogában nem eredményez változást pusztán az, hogy a területen megváltozott a vadászatra jogosult személye. Az elsőfokú bíróság nem adta az indokát annak, hogy miért nem vont le következtetéseket ebből az előírásból.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját is, hogy az alperes jogszerű birtokosa volt a vadaknak, amit abból vont le, hogy a vadászati hatóság az alperesnek adta ki ezen vadak elejtésére az ún. „Z” krotáliát.

Előadta, hogy a „Z” krotália létezésének az indoka az, hogy a zárt térben tartott vadak és a szabadban lévő vadak az eltérő jogi szabályozás és ezen belül az eltérő tulajdoni viszonyok miatt itt se keveredhessenek össze. A vadazonosító felhelyezésével a vadászatra jogosult azon a vadon szerzi meg a tulajdonjogot, amely az állam tulajdonát képezi.

Kiemelte, hogy a vad tulajdonjogával kapcsolatosan az alperes ellentmondásos nyilatkozatokat tett a per során. Az elsődleges álláspontja az volt, hogy jogszabály erejénél fogva átszállt a tulajdonjog a vadaskert üzemeltetőjének a tulajdonába. A beadványaiban azonban azt nem jelölte meg, hogy melyik az a jogszabály, amely alapján ez a jogutódlás bekövetkezett. Ezt az álláspontját arra alapította, hogy a vadászati hatóság felhívásaira figyelemmel szerinte a vadaskert jogszerűen üzemelt, emiatt a vadak tulajdonosának a Kft.2, illetőleg T1-t kell tekinteni.

Az alperes ezt az álláspontját addig tartotta fenn, amíg a per folyamán meg nem született a vadászati hatóságtól az engedély nélkül üzemelő vadaskert kényszer útján történő megszüntetésére vonatkozó hatósági határozat.

Hangsúlyozta azonban, hogy azt az alperes sem vitatta, hogy a vad nem az ő tulajdona.

Iratellenesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az alperes védekezése arra irányult, hogy a vad a Magyar Állam tulajdonát képezi, mivel az alperes ezzel kapcsolatos végleges álláspontját a 30. sorszámú jegyzőkönyv harmadik bekezdésében fejtette ki, arra hivatkozott, hogy a vad a magyar állam tulajdonát képezi, „kivéve a vadaskertet”. Ebből megállapítható, hogy az alperes egyetlen egy érdemi nyilatkozatában sem állította ezt.

Arra is hivatkozott, hogy az alperes a vadaskertben lévő vadállományt úgy kezelte, mintha azok a Kft.2, illetőleg T1 tulajdonát képeznék, és a perben is erre vonatkozóan tett nyilatkozatot.

Azzal is érvelt, hogy a felek között nem volt vitatott az, hogy a zárt térben tartott vad a Ptk. 5:53. §-a alapján nem képezi a magyar állam tulajdonát, azokat az alperes a Kft.2, illetőleg T1 tulajdonaként kezelte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a sérelmezett megállapításával túlterjeszkedett a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátain is, hiszen a perben a peres felek között a vita az volt, hogy a vad a felperes vagy a perben nem álló Kft.2,

illetőleg T1 tulajdonát képezik. „Ehhez képest az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy egyik sem.”

Tévesnek tartotta az alperesnek a vadaskertben lévő vadak tulajdonjogára vonatkozó álláspontját is, mivel annak minimálisan szükséges feltétele lenne az, hogy a Kft.2, illetőleg T1 jogszerű üzemeltetői legyenek a vadaskertnek. A vadaskert üzemeltetésére azonban nem vitatottan nem rendelkeztek hatósági engedéllyel, így ők nem tekinthetők jogszerű tulajdonosnak.

Érvelése értelmében az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályok téves alkalmazásával hozta meg ítéletét.

A vadaskertben tartott vadak nem tartoznak az alperes rendelkezési jogosultsága alá. Ezzel az alperes is tisztában volt, mint ahogyan azzal is, hogy a felperes a vadakat a sajátjának tekinti. Ennek ellenére úgy járt el, mintha a vadak a Kft.2, illetőleg T1 tulajdonát képeznék. Erre figyelemmel nincs jogi akadálya a rosszhiszemű jogalap nélküli birtoklás megállapításának.

Egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az ügyben érintett vadaskert jogszerűtlenül működött, függetlenül a közigazgatási hatósági döntésektől és azzal is, hogy a jogalkotói szándék nem az volt, hogy a jogszerűtlenül működő vadaskert üzemeltetőjének a tulajdonába adja automatikusan a vadak tulajdonjogát, ugyanakkor az ítélet [31] pont második bekezdését értelmezhetetlennek tartotta.

Szerinte iratellenes az ítélet indoklásának [32] pontjában tett az a megállapítás, hogy az alperes ejtette el a vadakat. Az alperes ugyanis egyértelműen kijelentette (17. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldala), hogy a vadakat nem ők, hanem a Kft.2 ejtette el, ők csak „papírozták” a Kft.2 tevékenységét és kértek hozzá „Z” krotáliát.

[7] Az alperes az ellenkérelmében – tartalma szerint – az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, amelyből helyes következtetéseket vont le és a hatályos jogszabályoknak megfelelően hozta meg az ítéletét.

Szerinte a felperes tévesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátjain, hiszen már az ellenkérelemben is leírta, hogy a vadaskertben lévő vadak vagy a vadaskertet jogszerűen üzemeltető tulajdonában vannak, vagy pedig az államéban. A felperes tulajdonában semmilyen formában nem lehet.

Kifejtette, hogy a vadaskertben tartott vad, ha már nem volt jogszerűen tartva, akkor sem lehetett a felperes tulajdonában, hanem az államéban. A vadászterületen elejtett, elfogott vagy elhullott vad kerülhet csak annak a vadászatra jogosultnak a tulajdonába kerül, akinek a vadászterületén az elejtés, elfogás vagy elhullás történt, feltéve, hogy a vadászati jogosultsága erre a vadra kiterjedt. Ennek a hiányában a tulajdonjoguk az államé maradt.

A kertben lévő élő vadak tulajdonjoga 2017. március 1-et követően az államot illetve és illeti meg. A kilőtt vadak tulajdonjoga pedig a vadászatra jogosult (alperes) tulajdonába került.

Fenntartotta azt, hogy a jogértelmezése szerint a vadaskert jogszerűen üzemelt, felszámolás alatt volt. Hangsúlyozta, hogy ő, mint vadászatra jogosult, a kormányhivatal döntéseit hajtotta végre, amikor közreműködött a vadállomány felszámolásában. A kártalanítás során csak a kilövással kapcsolatos díjakat számolta el, a vadak értékét a tényleges tulajdonosok/birtokosok (Kft.2 és T1) kapták meg. Ők vásárolták meg a vadakat, ők tartották, nevelték azokat, üzemeltették a vadaskertet, ők rendelkeztek velük, ők voltak azok tulajdonosai. Ezért is hivatkozott a téves perlésre, hiszen soha nem volt a kertben élő vadak tulajdonosa, birtokosa, az vagy az üzemeltetőket, vagy az államot illetve/illeti meg.

A felperesnek nem kellett a tulajdonjogot másra átruháznia, vagy azzal felhagynia, hiszen azt a jogszabály alapján elveszítette, ugyanúgy ahogyan megszerezte, ellenérték nélkül.

A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a vadak tulajdonszerzéséről szóló Ptk. 5:53. §-a csak a szabadon élő vadállományra vonatkozik. Ez a rendelkezés valamennyi vadra vonatkozik, amelyet nem emel ki belőle a jogszabály. A zárttartás esetén csak a jogszerűen tartott vadak tulajdonjogát emeli ki ebből a körből, más kivételt nem tartalmaz.

[8] A felperes az alperes ellenkérelemre tett észrevételében a korábbi nyilatkozatait fenntartotta. Szerinte önmagában az, hogy ő „nem fizetett vételárat” a tulajdonát képező vadak után, még nem jelenti azt, hogy erre irányuló konkrét jogszabályi rendelkezés hiányában a tulajdonjogát elvesztette volna akkor, amikor a vadaskert üzemeltetési engedélyét visszavonták.

Az, hogy az alperes a vadászati hatóság döntéseit hajtotta végre, szintén nem érinti az ő tulajdonjogát és az abból eredő igényeit, ugyanis az alperes által felhívott Ptk. 5:53. § (1) bekezdése csak a többi, a fellebbezésben általa hivatkozott jogi előírással együttesen értelmezhető. A Ptk. ezen előírása a nem zártan tartott vad tulajdonjogára vonatkozik, mivel a zártan tartott vad tulajdonjogát a Vtv. a Ptk.-tól mindig is eltérően szabályozta.

Állította, hogy a vadak tulajdonjogát a vadászatra jogosulti bejegyzésével megszerezte. Elszámolási kötelezettsége a bejegyzést megelőzően felszámolásra került Vadásztársaság1-gyel szemben állt volna fenn. A megelőző jogosult felszámolására figyelemmel azonban a két társaság egymással sem a vadak, sem a vadgazdálkodási berendezések vonatkozásában nem tudott készíteni elszámolást.

Az, hogy a Vadásztársaság1-gyel szerződésben álló személyek a vadakat jogellenesen a sajátjuknak tekintették és emiatt pénzt költöttek a vadállományra, az ő tulajdonjogát szintén nem befolyásolja, mivel a Kúria ezt az ítéletben már elbírált és ez köti valamennyi érintettet az ügyben.

[9] A fellebbezés alaptalan.

[10] Az ítéltábla a fellebbezést – a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint, az ott írt kivételek hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el. A Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelemre, annak és a fellebbezési ellenkérelemnek a korlátai között bírálta felül, mivel a felperes a Pp. 379., illetve 380. §-a szerinti, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésével járó eljárási szabálysértésre nem hivatkozott, és ilyet az ítéltábla sem észlelt.

Az ítéltábla a másodlagos fellebbezési kérelmet ezért a Pp. 369. § (1) bekezdése szerint vizsgálta, az anyagi jogi felülbírálat keretében bírálta felül az elsőfokú bíróság eljárásának a szabályszerűségét.

[11] Az ítéltábla a tartalma szerint (Pp. 110. (3) bekezdése) eljárási szabálysértésre hivatkozó azzal a fellebbezési állítással, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, valamint azzal összefüggésben, hogy az ítéletében iratellenesen rögzítette, miszerint az alperes védekezése arra irányult, hogy a vad a magyar állam tulajdonát képezi, az alábbiakat állapította meg.

A felperes a 2022. május 2-án benyújtott keresetlevelében az alperest a fajta és egyéb tulajdonságok megjelölésével meghatározott számú vad részére történő kiadására kérte

kötelezni, előadva, hogy tulajdonosként a Ptk. 5:13. § (1) – (3) bekezdése, 5:21. §-a szerinti jogai alapján az alperessel szemben a Ptk. 5:36. § (1) bekezdése szerinti igényt kíván érvényesíteni.

Az elsőfokú bíróságra 2022. október 11-én érkezett 1.G.40.061/2022/20. számú perfelvételi iratában a keresetét megváltoztatta, az alperest 37 504 000 Ft „jogalap nélküli birtoklással összefüggésben keletkezett szerződésen kívüli károkozásból eredő kártérítés” és annak a megjelölt időponttól járó és összegű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni, az érvényesített jog jogszabályi alapjaként a Ptk. 5:9. § (3), (kiemelve) 5:11. § (3) bekezdését, valamint 6:519. és 6:583. §-át megjelölve, megtéríteni kért kárát akként meghatározva, hogy a követelése a vadaskertben 2017. március 1-én meglévő vadállomány (vaddisznók, muflonok) értékének felel meg.

A módosított kereseti kérelme ténybeli és jogi alapjaként azt állította, hogy:

- 1.) Ő a perbeli vadaskertben lévő vadak kizárólagos tulajdonosa (volt),
- 2.) a tulajdonát képező vadak 2017. március 1-től az alperes birtokába kerültek,
- 3.) az alperes a más (az ő) tulajdonában lévő vadakat köteles lett volna megőrizni, ennek ellenére hagyta és közreműködött abban, hogy a Kft.2 a vadakat kiírta, ezzel „az alperes joglap nélküli birtokosi szerepéből eredő kötelezettségét nem teljesítette és ezzel kárt okozott” neki (20. sorszámú beadvány 2. oldal utolsó előtti bekezdése, 29. sorszámú irat 6. oldal második bekezdése).

Mindebből – de a felperes jogi képviselőjének a 2022. november 22-ei tárgyaláson tett abból a nyilatkozatából is, miszerint nem a Ptk. 6:579. és 580. §-a, hanem „a szerződésen kívüli károkozás a jogcím” (30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal negyedik bekezdése) – azt kellett megállapítani, hogy az elbírálendő keresettel a felperesnek az alperes ellen érvényesített igénye a károsultnak a károkozóval szembeni kártérítés fizetése iránti követelés, amely igény megállapításához a Ptk. 6:519. §-ában írt konjunktív feltételek, így a jogellenesség, a kár, az okozati összefüggés a jogellenes magatartás és a bekövetkezett kár között, továbbá a károkozó felróhatósága szükséges.

Mivel a felperes a 20. sorszámú perfelvételi iratában tett írásbeli nyilatkozatával kártérítési igényt a tulajdonjogára alapítottan érvényesített, az alperes ugyanakkor már a 2022. október 24-én benyújtott 22. sorszámú perfelvételi nyilatkozatában, majd az elsőfokú eljárás során mindvégig vitatta a felperesnek 2017. március 1-jétől a vadaskertben lévő vadakon fennálló tulajdonjogát, a kereseti igény megalapozottsága elbírálásának az előkérdése volt az, hogy a felperesnek a vadaskertben lévő vadakon fennáll-e tulajdonjoga, mert ennek a mikénti eldöntésétől függött az, hogy tulajdonjogra alapított kártérítési igény érvényesítésére jogosult-e.

[12] A felperes ezzel összefüggésben iratellenesen hivatkozott eljárási szabálysértésre.

Az ítéltábla rögzíti, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során ezzel kapcsolatosan az alábbi nyilatkozatokat tette:

„A vadaskert üzemeltetési engedélye 2015. évben visszavonásra került, azóta engedély nélkül fenntartott bekerített helyként működik [...] Amennyiben abból indulunk ki, hogy a terület a jogszabály szerint 2015. év óta nem minősül vadaskertnek [...] Ebben az esetben a kertben tartott vad akkor már nem volt jogszerűen tartva, így nem is lehetett a jogosult (a Vtv. 9. § (4) bekezdése alapján a vadaskert üzemeltetője) tulajdonában, hanem az állam tulajdonában volt. [...] Mivel a vadak nem kerültek elejtésre, elfogásra, nem hullottak el, így a tulajdonjoguk az államé maradt. 2017. 03. 01-et követően a kertben lévő vadak tulajdonjoga továbbra is az

államot illetve és illeti meg.” (2022. július 7-ei 11. sorszámú érdemi ellenkérelem 3. oldal hatodik, nyolcadik és kilencedik bekezdése).

A felperes ugyanakkor a 2022. szeptember 27-ei tárgyaláson ezt azzal vitatta, hogy „A (vadász)kertben tartott vad az soha nem az államé. [...] Ez vagy a vadaskert tulajdonát képezi, vagy a vadászatra jogosulté” (1.G.40.061/2022/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal).

Ebből következően alaptalanul állította azt a felperes, hogy az elsőfokú bíróság a vadaskertben lévő vadak tulajdonjogára vonatkozóan tett megállapításával túltejeszkedett a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátain.

Habár az iratok alapján az ítéltábla megállapította azt is, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban az előbbivel ellentétes nyilatkozatot is tett (így a 22. sorszámú perfelvételi nyilatkozatában azt fejtette ki, hogy „a Kft.2 tulajdonába 2017. március 01-től – a törvény erejénél fogva – ismét visszakerültek a vadaskertben lévő vadak.”), a fellebbezési előadással ellentétben az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának a [13] és a [17] bekezdésében az alperes védekezését az eljárási nyilatkozatainak megfelelően rögzítette, és helyesen járt el akkor, amikor vizsgálta azt, hogy a vadaskertben lévő vadak kinek a tulajdonában voltak, és ehhez képest azt, hogy a felperest kell/lehet-e a tulajdonosnak tekinteni.

Ennek azért volt a jogvita érdemi eldöntése szempontjából kiemelt jelentősége, mivel a felperes a Ptk. 5:11. § (3) bekezdése alapján a kártérítés igény érvényesítése iránti jogosultságát (perbeli legitimációját) a tulajdonjogára, a tulajdonosi mivoltára alapította, következésképpen, ha a felperes nem tulajdonos az alperessel szemben a tulajdonjog megsértésen alapuló kártérítési igényt sem érvényesíthet.

[13] Alaptalanul támadta az elsőfokú ítéletet a fellebbezés – és kérte a Pp. 369. § (2) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálattal ebben a kérdésben eltérő jogkövetkeztetés levonását – arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság kellő indokolás nélkül, és anyagi jogszabálysértéssel állapította meg azt, hogy a felperes tulajdonjoga a pert tárgyát képező vadak vonatkozásában 2017. március 1. napjával megszűnt.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának a [27] bekezdésben a Ptk. 5:53. § (1) - (2), valamint a Vtv. 9. § (1a) bekezdéséből levezetve, a [33] bekezdésben adta indokát a sérelmezett jogkövetkeztetésének, akként, hogy „a vadaskert engedélyének visszavonása, a kerítés felszámolására vonatkozó határozat alapján 2017. február 28-át” követően a tulajdonjoga az érintett vadaskertben tartott vadak tekintetében megszűnt.

Mivel az elsőfokú ítéletben megállapított – ebben a részében a fellebbezésben nem vitatott – tényállás szerint a vadászterületek 2017. évi határainak kialakítása során a vadaskert 2017. március 1-től ahhoz a vadászterülethez tartozik, amelynek 2017. március 7-től a vadászati hatóság által bejegyzett vadászati jogosultja az alperes (elsőfokú ítélet indokolása [7] bekezdése), attól függetlenül, hogy ezt a [27] és [33] bekezdésben nem ismételte meg, az elsőfokú bíróság jogi indokolása ezzel együtt értelmezve tartalmazta annak a megállapítását is, hogy 2017. február 28-ától a felperes nem vadászatra jogosultja a perbeli ... kódszámú vadászterületnek, ezért az annak a részét képező vadaskertben lévő vadakon nem lehet tulajdonjoga sem.

[14] Azon túl, hogy az ítéltábla nem találta megállapíthatónak, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 346. § (4) bekezdését, ebben a kérdésben a megállapított tényekből nem tartotta levonhatónak az elsőfokú bíróságtól eltérő, a fellebbezésben kért jogkövetkeztetést sem.

[15] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást az iratok alapján az alábbiakkal pontosítja.

2017. március 1-jétől új vadgazdálkodási üzemterv ciklus kezdődött meg, amely a vadászterületek újbóli kijelölésével is együtt járt. Az új ciklusban a perbeli ... kódszámú vadászterületen létesített, a valóságban Községl község határában lévő 254,44 ha területű vadaskert a ... kódszámú vadászterület része lett, amelynek a vadászati hatóság által bejegyzett vadászatra jogosultja az alperes (1.G.40.061/2022/9/F/1. számon csatolt, a ...Megyei Kormányhivatal Város2 Járási Hivatal .../2017. ügyiratszámú irat).

[16] Az így pontosított irányadó tényállás szerint a vadászati hatóságoknak a perbeli vadaskerttel kapcsolatos határozatainak, így a NÉBIH által hozott .../2014. számú, a vadaskert vadállományának a felszámolására, a kerítésének az elbontására kötelező határozat végrehajtását elrendelő, a ... Megyei Kormányhivatal 2020. december 1-jén kelt .../2022. számú végzésének is a címzettje vadászatra jogosultként az alperes. A bíróság a jelen perben e közigazgatási hatósági határozatok felülvizsgálatára nem jogosult.

Mindezekből okszerűen következik az, hogy a felperes a perrel érintett vadaskert vonatkozásában a vadászatra jogosultat megillető jogokat nem gyakorolhat, valamint kötelezettségek nem terhelik.

Mivel pedig az elsőfokú bíróság helytálló álláspontjával egyezően az eredetileg az állam tulajdonában lévő vad tulajdonjogának a megszerzését a Ptk. és a Vtv. is a vadászatra jogosult számára teszi lehetővé – a Vtv. 9. § (4) bekezdése alapján azzal a megszorítással, hogy zárttéri vadtartó létesítményben tartott vad tulajdonjogát a létesítmény üzemeltetőjével kötött szerződés alapján szerezheti meg – nem tévedett az elsőfokú bíróság annak a megállapításával, hogy a vadászati jogosultsággal nem rendelkező felperes a perbeli vadasparkban lévő vadak tekintetében tulajdonjogi igényt nem érvényesíthet.

[17] Alaptalanul hivatkozott a felperes az ezzel ellentétes jogi álláspontja alátámasztásaként a Kúria Kfv.III.37.763/2016/6. számú ítéletének az indokolására.

Azon túl, hogy az ezzel az ítélettel hatályában fenntartott ítélethez fűződő, a Pp. 360. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerőhatás a fél- és jogazonosság hiányában nem tette kizárttá, hogy az alperes a keresettel szembeni védekezésében vitássá tegye a felperes tulajdonjogát a vadaskertben lévő vadakra, és, hogy a felek ebben fennálló jogvitáját az elsőfokú bíróság elbírálja, a Kúria ítélete indokolásának az idézett [15] bekezdése azt a jogértelmezést tartalmazza, amellyel az elsőfokú bírósággal azonos következtetésre lehet jutni a jelen perben megállapított abból a tényből, hogy 2017. március 1-jétől nem a felperes (hanem az alperes) a perbeli vadaskertet magában foglaló vadászterület vadászatra jogosultja.

Más kérdés az, hogy a felperes megalapozottan kérheti-e az alperes fizetésre kötelezését amiatt, hogy a vadászati jogának megszűnése után az alperes lett a vadaskertet is magában foglaló vadászterület új vadászatra jogosultja, így az okszerű gazdálkodás erejéig köteles megtéríteni neki a vadaskerti vadak ellenértékét. A felperes a jelen perben nem érvényesít ilyen, a Vtv. 16. § (3) bekezdésén, valamint a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V.4.) FVM rendelet (Vhr.) 14/A. § (1) bekezdésén alapuló igényt, így annak a vizsgálata nem képezte sem az első-, sem a másodfokú eljárás tárgyát. A felperes módosított keresete – a jogi képviselőjének a 2022. november 22-ei tárgyaláson tett, a 30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának negyedik bekezdésében rögzített nyilatkozata alapján – kifejezetten és kizárólag a Ptk. 5:11. § (3) és 6:519. §-án alapszik, amihez az érdemi döntésénél az elsőfokú bíróság – és a fellebbezési eljárásban az ítéltábla is – kötve volt. Ennek az igénynek

az érvényesítésére azonban – mivel vadászati jog csak a nyilvántartásba vett jogosultat illethet – a perbeli vadaskertben lévő vadak tulajdonjogának a megszerzésére alapot adó vadászati jogosultsága hiányában nem jogosult, a vadaskert vadállománya tekintetében érvényesített követelése ezért alaptalan.

A kereset jogszabályi alapjaként a Ptk. 5:9. és 5:11. §-ának a megjelölésére tekintettel az ítéltábla csupán megjegyzi, hogy a jogértelmezése szerint a vadászati jog nem vonható a dolog fogalma alá, ezért jogcím nélküli gyakorlása esetén a felek közötti elszámolásra a jogcím nélküli birtoklás szabályai nem alkalmazhatóak (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.509/2007/6.).

Noha – a kifejtettek szerint – a felperes keresetét aktív perbeli legitimáció hiányában kellett elutasítani, az ítéltábla a fellebbezés egyéb indokaira tekintettel megjegyzi, hogy a felperesnek az alperessel szemben a Ptk. 5:9. §-a és 5:11. § (3) bekezdése alapján előterjesztett keresete az igényérvényesítési joga fennállása esetén sem lehetne megalapozott.

A Ptk. 5:11. § (3) bekezdés ugyanis a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak a – jogszerű birtokossal szembeni – kártérítési felelősségét szabályozza.

Abból kiindulva, hogy amennyiben e jogszabály alkalmazása szempontjából az alperest, mint a vadászati hatóság által bejegyzett vadásztatra jogosultat a Ptk. 5:1. § (1) bekezdése alapján (amely rendelkezés szerint birtokos az, aki a dolgot vagy sajátjaként, vagy a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja) a perbeli vadaskertben lévő vadak birtokosának kell tekinteni, úgy – az elsőfokú bíróság helytálló megállapításával egyezően – a birtoklása vadásztatra jogosultként a vadaskert kiürítésére őt kötelező hatósági határozatok alapján nem minősülhet jogalap nélkülinek, de különös nem minősülhet rosszhiszeműnek. A Ptk. 5:11. § (3) bekezdése alapján pedig kártérítési felelőssége az általános szabályok szerint – a jogszerű birtokossal szemben – csak a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak van. Ezért a felperest az érvényesíteni kívánt jog az alperessel szemben akkor sem illethetné meg, ha az alperes – felperes állítása szerinti – jogellenes magatartása megállapítható lenne.

[18] Minderre tekintettel az elsőfokú ítélet megalapozottsága szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a fellebbezésében alappal hivatkozott-e arra, hogy iratellenes az elsőfokú ítélet indokolásának a [32] bekezdésében az a ténymegállapítás, hogy a vadaskertben tartott vadakat az alperes lőtte ki.

Az ítéltábla ezért szintén csak megjegyzi, hogy a fellebbezésben a szöveggörnyezetből kiemelt, sérelmezett megállapítást megelőző szövegrészben az elsőfokú ítélet indokolásának a [32] bekezdése tartalmazza azt is, hogy „a kártalanítási határozatok alapjául szolgáló Város1 Járási Hivatali határozatok alapján”. Az 1.G.40.061/2022/31. számú irat mellékleteként fellelhető, a ... Megyei Kormányhivatal 2020. július 27-én kelt .../2020. ügyiratszámú határozatában foglaltak szerint a hatóság a „a Község1 ... hrsz. alatti, ... tenyészet számon nyilvántartott vadaskert felszámolása során a Vadásztársaság2 [...] által a Város1 Járási Hivatal .../2019. számú határozat alapján diagnosztikai kilövésrel elejtett és ártalmatlanított vaddisznók után” kártalanítási összeg megállapításáról határozott. Ennélfogva az elsőfokú ítélet kifogásolt megállapítása tényszerű volt, így az elsőfokú bíróság hivatkozott eljárási szabálysértése ebben a tekintetben sem lett volna megállapítható.

[19] Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta.

[20] Az eredménytelenül fellebbező felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontja szerint teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti 2 500 000 Ft meg nem térülő fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad, ennél fogva az ítéltáblának eljárási illeték fizetésére kötelezésről nem kellett rendelkezni.

[21] A másodfokú eljárásban is peresztes felperes a saját másodfokú perköltségét (ügyvédi munkadíj) maga köteles viselni, és az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjból keletkezett másodfokú perköltsége – a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben történő – megfizetésére.

Az ügyvédi díj összegét a felszámított – a 37 504 000 Ft másodfokú pertárgyérték alapul vételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 31.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerint megállapítható 662 560 (250 000 + 412 560) Ft-nak (a jogi képviselő áfamentessége miatt) áfa nélküli, a (6) bekezdés alkalmazásával mérsékelt összegében, 300 000 Ft-ban állapította meg figyelembe véve az érdemi ellenkérelem elő- és elkészítésével kifejtett jogász tevékenységet és azt, hogy az ítéltábla tárgyaláson kívül döntött.

Debrecen, 2023. május 18.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes s.k. bíró